

AARDWARMTE

Geothermie kan nog steeds veiliger, zegt toezichthouder

Het toezicht op de Nederlandse geothermie wordt versoepeld. Maar de sector kan nog veiliger.

Door onze redacteur
Mandy Fit

AMSTERDAM. Bedrijven in de winning van aardwarmte werken de laatste jaren professioneler en veiliger, maar moeten nog stappen maken. Dat concludeert het Staatstoezicht op de Mijnen (SodM) in een jaarlijks evaluatierapport. Het verscherpte toezicht op deze geothermie sector, dat in 2017 werd ingesteld, kan grotendeels losgelaten worden, zegt de toezichthouder. „Geothermie moet en kan veilig”, aldus het rapport.

In Nederland wordt geothermie gebruikt voor stadswarmte of om kassen te verwarmen. De winning gebeurt door warm, zout grondwater omhoog te pompen, en daarna weer in de bodem te ‘injecteren’.

In 2017 stelde het SodM dat de sector niet genoeg hoogwaardige materialen gebruikte, waardoor makkelijk roest of lekkage kon ontstaan. De sec-

tor neemt nu wel meer eigen verantwoordelijkheid en heeft onder meer twee industriestandaarden en een gedragscode opgesteld.

Het verscherpte toezicht voor de bedrijfstak blijft alleen gelden voor aardwarmtebedrijven van de eerste generatie, die nog oude putten gebruiken en warmte leveren aan de glastuinbouw.

Begin september was er korte tijd brand bij een put in Naaldwijk, in het Westland. Een bovengrondse leiding raakte toen beschadigd. Hierdoor waren 54 glastuinbouwers twee weken lang verstoken van aardwarmte.

Gas en verzilting

Ook kan grondwater vervuild raken, omdat soms onbedoeld gas vrijkomt of omdat zout water langs zoet grondwater stroomt, waardoor dit verzilt. Ook is er een risico op aardbevingen als bij het boren natuurlijke breuklijnen worden geraakt.

Hoogleraar energietechnologie David Smeulders, verbonden aan de universiteit Eindhoven, ziet dat het staatstoezicht er nu op gericht is om zo veel mogelijk risico's uit te sluiten. „De aardbevingen in Groningen maakten veel indruk. De risico's op

bevingen door geothermie zijn vergelijkbaar, maar op dit moment veel kleiner, doordat de boringen op een kleinere schaal plaatsvinden.”

In 2017 werd de gehele geothermie-sector onder verscherpt toezicht gesteld, mede omdat vergunningen werden afgegeven in gebieden met een hoge kans op natuurlijke aardbevingen, zoals Oost-Brabant en Noord-Limburg.

Om de risico's verder te beperken, is meer bodemonderzoek nodig en kennis over hoe je bijvoorbeeld een put snel kan dichtmaken als er een gasveld is geraakt, zegt Smeulders.

De toezichthouder constateert nu vooral verbeteringen in de „professionalisering” van de sector. Er zijn ongeveer twintig plekken in Nederland waar aardwarmte wordt gewonnen.

In totaal zijn er meer dan honderd, veelal kleine bedrijven in Nederland die verschillende soorten boringen doen.

Sommige zijn onervaren, vergeleken met een volwassen industrie als de gas- en oliesector, en hebben enkel ervaring in de aanleg van drinkwaterputten. De afgelopen jaren zijn meer gas- en oliebedrijven, zoals Shell en EBN, ook aardwarmte gaan winnen.